

a tempo.

oh!... oh! oh!... oh! a ra! a ra! a ra! a ra!

va! a ra va! a ra va! a ra!

va! a ra va! a ra va! a ra!

va! a ra va! a ra va!

crescen accelerand.

Crit.

a ra, a ra ~ a ra! a ra! a ra!

CONCERT HOMENATGE A JOSEP ANSELM CLAVÉ

precursor del modernisme musical

EX-CANTAIRES DE LA VIOLETA
DE CENTELLES
Antoni Pagès, director

CORAL MONTSENY DE GRÀCIA
Jordi Gargallo, director

COR LO POM DE FLORS
DE SANT JUST DESVERN
Antoni Coll i Cruells, director

ORQUESTRA DE CAMBRA D'ACORDIONS
DE BARCELONA
Pepita Perelló, directora

Col·labora:
FEDERACIÓ DE CORS DE CLAVÉ

Diumenge, 30 de maig de 1993-19h.
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
Barcelona

PROGRAMA

I

EX-CANTAIRES DE LA VIOLETA DE CENTELLES

Antoni Pagès, director

En la barqueta	R. BARTOMEUS
L'emigrant	A. VIVES
La dansa de l'amor	V. VINYES

CORAL MONTSENY DE GRÀCIA

Jordi Gargallo, director

El nostre cant	E. MORERA
Himne de l'arbre fruïter	E. MORERA
<i>Solista: Ramon Ori</i>	
La sardana de les monges	E. MORERA

COR LO POM DE FLORS DE SANT JUST DESVERN

Antoni Coll i Cruells, director

El meu avi	ORTEGA MONASTERIO
Jovenívola	L. MILLET
Aromes i perfums	P. MANÉ
<i>Acordiò: Begoña Compañón</i>	
<i>Contrabaix: Marc Masjoan</i>	

II

ORQUESTRA DE CAMBRA D'ACORDIONS DE BARCELONA

Pepita Perelló, directora

Toccatà i fuga en re menor	J. S. BACH
<i>Transcripció: Pepita Sellés</i>	
Cançó d'amor i de guerra (Preludi)	R. MARTÍNEZ VALLS
<i>Transcripció: Pepita Perelló</i>	

CONJUNT DE CORALS I ORQUESTRA D'ACORDIONS

Antoni Coll, direcció general

Les flors de maig*	A. CLAVÉ
Los pescadors*	A. CLAVÉ
* <i>Transcripció per a orquestra: Pepita Perelló</i>	

JOSEP ANSELM CLAVÉ, UN MITE VIU

Els grans personatges, com els bons vins, amb el pas del temps es perfilen, accentuen les seves qualitats, milloren de "bouquet" i esdevenen mites. Però el perill dels mites, com els dels productes vinícoles, és el de quedar encerclats en la bóta, transformats en literatura, reduïts als llibres, als homenatges, a servir les grans ocasions, la qual cosa, si bé és el destí inexcusable dels vins, no és més que una fatalitat per als creadors.

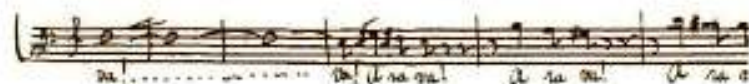
Després de quasi 150 anys de la fundació del primer col·lectiu claveria, "L'Aurora", la figura de Josep Anselm Clavé (1824-1874) no ha deixat de créixer i ara per ara és un pilar en la història de la música. La seva intuïció de crear un moviment coral de caràcter popular —ara en diríem populista— basada en els ideals llunyans de la Revolució Francesa, s'ha mostrat molt operativa: tot el que Catalunya és de país viu en el món del cant coral, la permeabilitat social que aquest cant coral ha tingut en les més diverses capes de la societat catalana, l'amor per la música que ha despertat en petits i grans, tot això es deu al motor Clavé.

Però el motor va deixar de funcionar. Altres personatges, com Millet, Morera, Balcells, etc., han fet anar el cant coral a Catalunya i fins els més benivolents volen posar Clavé en el museu, reservar-lo per als estudiosos, en definitiva, engrandir-ne el caràcter mític.

L'aportació del concert que estem a punt d'escoltar va justament en la direcció de retirar Clavé del museu i portar-lo a la sala de concert, de provar que interpretar la seva música continua essent una activitat plena d'interès, que il·lusiona els intèrprets com ho ha fet per poc menys d'un segle i mig i que agermana els presents a la sala com sempre ha fet la seva música.

Hi ha rituals que corren el perill de ser substituïts pel sol fet que porten massa temps vigents. Ara per ara, anem a la sala de concerts a ser sorpresos per les piruetes del pianista de moda o pels gestos del director més original. Hem anat oblidant el cant participatiu, el concert familiar, el repertori dels nostres avantpassats al qual ara se'ns convida.

La iniciativa del mestre Antoni Coll i Cruells, un dels motors del cant coral a Catalunya, és la de reconstruir a la

sala de concerts una cantada claveriana. Hi participen diverses entitats corals com els Antics Cantaires de La Violeta, la Coral Montseny, el Cor Lo Pom de Flors i hi ajuda l'Orquestra de Cambra d'Acordions de Barcelona. El resultat, defugint el pintoresquisme, va a la recerca d'interpretacions pròpies de la sensibilitat musical present, on el rigor i respecte a les partitures del mestre no ofegui el caràcter vuitcentista de les obres, on la col·lectivitat se sobreposi a l'individualisme i on domini un esperit de festa.

Per això el repertori interpretat és de caràcter molt variat. Al costat de dos dels poemes corals claverians més populars com *Les flors de maig* i *Els pescadors*, obres que han figurat i figuren en el repertori de totes les entitats claverianes, que continuen essent moltes, hi ha obres de Vives, Morera, Millet o bé d'Ortega Monasterio.

Són obres que tots cantem, que considerem repertori popular català, utilitzant un qualificatiu que a vegades deixa de tenir sentit perquè, sense concerts com el que avui anem a escoltar, podrien acabar essent repertori popular casolà.

Reviure'l, reinterpretar-lo i tornar-li el sentit com a obres de cant comú no farà més que portar-nos al passat (tota música antiga ens porta al passat), a un passat en què la música era un senyal d'identitat, no només de país, sinó de classe, d'interès, de sensibilitat. Aquesta és la gran virtut de la música.

Xosé Aviñoa

SOCIETAT CORAL LA VIOLETA

L'any 1892 un bon grup de centellencs amants del cant i seguidors de l'obra claveriana, unien voluntats i esforços per a engegar una societat coral, cultural i recreativa, defensora de les tradicions i llibertats de Catalunya, la qual s'anomenà Societat Coral La Violeta.

L'any 1898 s'inicia la construcció de l'edifici social, que compta amb un cor d'homes, una secció de teatre, una sala de ball i, naturalment, un cafè per als socis. Entre d'altres, en van ser mestres directors en Josep Capdevila i en Manuel Sallent.

La coral aconsegueix una gran esplendor durant els anys 1930-36, amb un bon nombre de cantaires; organitza concerts, aplecs, trobades i caramelles. Els seus mestres directors són en Francesc Grasetas, en Ramon Mata i en Ramon Sallent.

A partir de l'any 1937, a causa de la guerra civil i de la posterior repressió, el cor queda inactiu, fins que al 1951 torna a refer-se la massa coral, i el 1967 es pot recuperar el nom de la societat, que fins i tot havia estat arraconat. La societat creix i les activitats es multipliquen. S'ingressa de nou a la Federació de Cors de Clavé; els mestres directors són en Joan Mirambell (fins al 1961), l'Antoni Pagès (fins al 1975), sota la direcció del qual es funda la coral Petits Cantaires de La Violeta. Segueix mossèn Ramon Vidal, fins que en el 1978 es fa càrrec de la direcció el mestre Josep Maria Mas i Bigas, que incorpora les veus femenines en transformar la coral en mixta.

Per a la celebració del centenari i del XIII Festival de Cant Coral, instaurat l'any 1979, els antics cantaires tornen a formar el cor d'homes, que actua sota la direcció del mestre Antoni Pagès.

ANTONI PAGÈS I CODINA

Va néixer a Centelles el 21 de gener de 1918 i inicià els seus estudis de solfeig als set anys amb mossèn Jacint Anglada, amb el qual aprengué també la teoria. Carles Orra fou el seu mestre de violí. Més endavant, de forma autodidacta, va aprendre saxofon, clarinet, tenora, trompeta i tible.

L'any 1933 es formà a Centelles el grup Els Colomets. Després es constituí L'Estrella i més tard la Melody Boys Jazz Orchestra, conjunts formats per Antoni Pagès i en els quals hi participà com a músic. Durant el servei militar a Euskadi, s'integrà a l'Orquesta Cantabria.

El 1974 neix la Cobla Centellenca, de la qual en forma part fins a la seva dissolució el 1970. Aquest mateix any s'integra als Lluïsos de Taradell i amb aquest conjunt ha actuat fins fa un parell d'anys. Amb motiu del centenari dels Lluïsos va rebre, conjuntament amb els membres de la cobla, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. Ha efectuat diversos arranjaments i és autor de trenta-sis composicions, trenta-una de les quals són sardanes. Ha estat director durant 14 anys de la coral la Violeta de Centelles. Ha estat mestre de molts dels músics actuals de Centelles i rodalies, ja que a més de compondre sempre ha procurat ensenyar, perquè la música ha estat i és la passió de la seva vida.

CORAL MONTSENY

La Coral Montseny és una coral d'homes que va ser creada l'any 1944 amb el nom de La Parrilla de Gràcia. El seu primer director fou el mestre Agustí Moges. Aleshores era una coral de caire humorístic.

L'any 1967 tingué per mestre en Salvador Morató i, ja integrada a la Federació de Cors de Clavé, canvià el seu nom pel de Coral Montseny, nom que ostenta en l'actualitat.

Ha portat els seus cants arreu de Catalunya i ha recorregut, a més, els quatre punts cardinals d'Espanya. També ha fet excursions a Europa, concretament a França i a Anglaterra.

Des de l'any 1972 té per mestre-director en Jordi Gargallo.

El seu repertori abasta des dels clàssics als cants populars d'arreu del món i la música religiosa i nadalenca. L'any 1990 la Coral Montseny aconseguí el tercer premi en el Concurs de Cançons Nadalenques d'Argentona.

JORDI GARGALLO I DOMÍNGUEZ

Nasqué a Barcelona el 1942. De formació autodidacta, s'inicià en la música de la mà del mestre Antoni Coll i Cruells en entrar l'any 1958 a formar part, com a cantaire, de l'Orfeó Gracienc, sota la direcció d'Antoni Pérez i Simó. Allí es formà musicalment al llarg de setze anys.

Ha fet estudis d'harmonia i piano amb Agustí Cobi i Grau, i ha assistit a les classes de direcció de Pierre Cao i Enric Ribó.

L'any 1966 començà les seves activitats com a director amb la coral Els Canaris. Després dirigí les corals El Girasol, La Vinya de Sants, Delfos, El Nostre Casal i la Coral Montseny, on realitza la seva tasca des del 1972.

LO POM DE FLORS

Set anys després de la mort del Mestre Clavé, un grup d'amics de la música fundà en 1881 el Cor Lo Pom de Flors a la petita vila de Sant Just Desvern, que en aquells temps tenia uns 1.000 veïns. Avui, Sant Just Desvern pertany a la Comarca del Baix Llobregat i té uns 12.500 habitants.

El primer local social del Cor Lo Pom de Flors es situà al Colomar del carrer Badó. Aleshores i fins a primers de segle, a més de les Caramelles s'organitzaven concerts amb motiu de la Festa Major, acompanyats de l'orquestra del Sr. Escalles i essent director del Cor el Sr. Joan Cristià.

L'activitat del Cor fou trencada en diverses ocasions, una de les quals durant la Dictadura d'en Primo de Rivera. Tornà a renéixer amb gran puixança en instituir-se la República el 1931. Del 1937 al 1947 emmudí novament amb motiu de la guerra civil i posterior repressió dels signes d'identitat catalana.

En 1918 es constituí una altra societat, L'Ateneu, de la qual el Cor lo Pom de Flors passà a formar part com a Secció l'any 1947. Fins al 1955 el Cor actuà sota la direcció del Mestre Pere Mañé, i se'n pot destacar el Primer Premi del concurs Ciutat de Lleida, l'any 1949.

Des de la fundació i fins avui ha mantingut la tradició claveriana com a cor de veus soles d'home. En l'actualitat està format per 42 cantaires, però l'any 1949 havia superat el centenar.

El 1956 fou commemorat el 75è. aniversari i s'estrenà l'actual estendard, amb gran festa a la població i un concert memorable. El 1982 va celebrar el I Centenari amb unes lluites Caramelles amb l'acompanyament d'orquestra.

Lo Pom de Flors ha actuat arreu de Catalunya, País Valencià, a Euskadi i a la Catalunya Nord i ha enregistrat un disc amb obres del Mestre Clavé.

Des de 1956 el Cor Lo Pom de Flors actua sota la direcció i batuta del Mestre Antoni Coll i Cruells.

ANTONI COLL I CRUELLS

Nascut a Centelles l'any 1929, va realitzar els estudis de piano al Conservatori Municipal de Música de Barcelona, obtenint les més brillants qualificacions. Va seguir cursos de perfeccionament a l'escola Chigiana de Siena. Ha actuat en nombrosos concerts com a solista i també com acompanyant de cantants i instrumentistes.

La seva dedicació principal, però, ha estat la direcció de cors, participant en nombroses gires nacionals i internacionals amb les diverses entitats que han estat o estan sota el seu mestratge: Orfeó Enric Morera, Orfeó Vigatà, Orfeó Atlàntida, Coral Montau, Cor Lo Pom de Flors i, especialment, l'Escolania de l'Escola Pia Balmes de Barcelona, amb la qual ha col·laborat durant trenta-set anys amb el Gran Teatre del Liceu, l'Orquestra Ciutat de Barcelona i l'Orquestra Nacional.

En reconeixement a la seva llarga trajectòria de dedicació a l'ensenyament de la música i al cant coral en general, ha estat objecte d'homenatges promoguts per deixebles i amics, i de la publicació del llibre *El valor d'una tasca* d'en Miquel Lluís Muntané, que glossa les seves facetes personal, professional i humana.

ORQUESTRA DE CAMBRA D'ACORDIONS DE BARCELONA

Fundada l'any 1949 per Pepita Sellés i dirigida actualment per Pepita Perelló, professora d'aquesta disciplina en el Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona, té com a principal objectiu l'ennobliment constant d'aquest instrument.

L'Orquestra ha realitzat actuacions arreu de Catalunya i d'Espanya i ha fet diverses sortides a l'estranger; les dues darreres, una a Alemanya (agost 1986), concretament a la ciutat de Bensheim, on a més de recollir els més xarrosos aplaudiments, la directora fou guardonada amb la primera ensenya d'or de la Federació Internacional, que s'atorga a persones de fora del país. L'altra fou el mes de desembre, també de 1986, que cridats pel Parlament Europeu, i sota la direcció de la seva titular, Pepita Perelló, donà un concert a la Sala Josephine del Palau de l'Orangerie, a Estrasburg. L'acollida de les interpretacions fou brillantíssima.

La fidelitat de les seves interpretacions li ha proporcionat notables èxits artístics dels quals se n'ha fet ressó la premsa dels indrets on ha actuat, considerant en tot moment a l'Orquestra de Cambra d'Acordions de Barcelona com un conjunt excepcional que ha merescut la màxima consideració artística i l'entusiasme del públic i situant-la com a capdavantera de les orquestres del seu gènere.

Diversos enregistraments i múltiples actuacions a la TV donen fe de la seva musicalitat.

PEPITA PERELLÓ

De Pepita Perelló digué el que fou director del Conservatori Superior de Música del Liceu, i mestre seu de piano, Pere Vallribera :

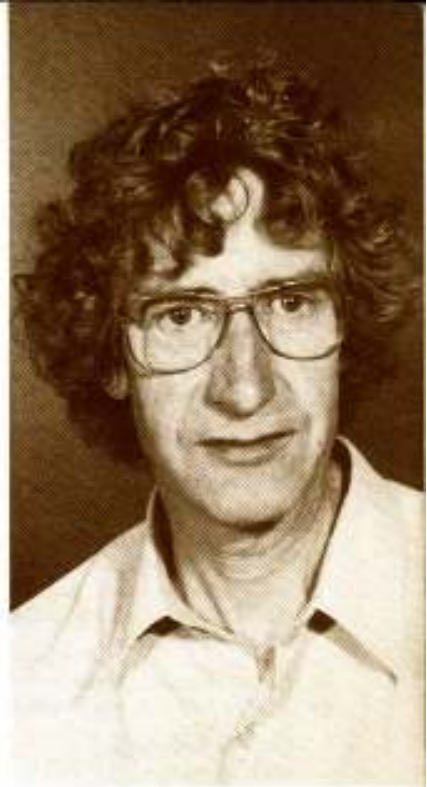
“Viu de la música i per a la música. Es un cas singular de dedicació a l'Art que des d'infant ha respirat. Ja en fou una professional d'aquest Art, la seva mare, Pepita Sellés, fundadora de l'Orquestra de Cambra d'Acordions de Barcelona, que encara subsisteix amb creixent activitat sota la batuta de la seva filla.

Pepita Perelló no s'acontenta amb haver finalitzat els estudis acadèmics, sinó que, amb afany d'aprofundir i ampliar els seus coneixements es dedica de ple a diverses activitats dins el camp musical, amb el lògic resultat d'aconseguir un bagatge d'una solidesa artística remarcable, la qual es manifesta abastament en els aspectes de directora, executant i transscriptora per al repertori acordionístic d'obres pertanyents a d'altres instruments o formacions.

Subscriu les ratlles precedents amb la complaença de veure el camí ascendent que va recorrent Pepita Perelló i amb el bon desig que en ell trobi sempre la merescuda compensació a la seva eficient labor”.

EN LA BARQUETA

De garbí lo vent avança,
ja s'atansa cap al mar,
la barqueta aparellada,
ben està.

Ja les ones, ondulant-se,
a la platja van lliscant;
la barqueta nos espera,
saltem, nina, i endins va,
al mar, al mar, al mar, al mar.
A ohiup, o a ohiup, o a ohiup,
o a, enmig del mar, ohiup,
o a, ohiup, o a ohiup, o a ohiup,
o a, farà gronxar.

Anem remant, anem remant,
l'aigua tallant, ves escoltant.

Dins la barqueta,
amb tu, aimia,
balancejant-nos enmig el mar,
la brisa dolça de marinada
la nostra barca farà gronxar.

— Nineta de ma vida,
mon tresor, sola ets mon tresor;
la imatge ets tu a qui estimo,
una flor, dóna'm una flor.

— La flor que vull donar-te,
mon amor, sí, del meu amor,
la flor que jo et regalo
va junta amb lo meu cor.

R. Bartomeus

L'EMIGRANT

Dolça Catalunya,
pàtria del meu cor,
quan de tu s'allunya
d'enyorança es mor.

Hermosa vall, bressol de ma infantesa,
blanc Pirineu,
marges i rius, ermita al cel suspesa,
per sempre adéu!
Arpes del bosc, pinsans i cadernerès,
cantau, cantau,
jo dic plorant a boscos i riberes:
adéu-siau!

Adéu, germans: adéu-siau, mon pare,
no us veuré més!

Oh! —si al fossar on jau ma dolça mare,
jo el llit tingués!

— Oh mariners, lo vent que me'n desterra
que em fa sofrir!
estic malalt, més ai! —tornau-me a terra,
que hi vull morir!

Jacint Verdaguer

LA DANSA DE L'AMOR

Les ones de la mar bella
varen ser el meu bressol.

Si la mare era puntaire,
el meu pare pescador,
Em va dir un gentil pastor:
-Pastoreta d'ulls bellíssims,
vols venir a Festa Major?

- Si amb mi véns, flor encisera,
bé en seré prou de ditxós;
ballarem una sardana
que és la dansa de l'amor.

Tinc al cim de la muntanya
una casa com un cel,
tota voltada d'alzines,
oliveres i pins verds.

Quan seràs la meva esposa
tot serà gorg i content,
ballarem una sardana
al so ardent del primer bes.

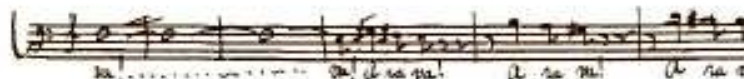
Els matins de primavera
de la muntanya a l'entorn
contemplar podem del dia
la primera llum del sol.

I jo, el més senzill pastor,
cuidarem de les ovelles,
entre marges i entre fonts.
La, la, la, la...

Ai, entre marges i entre fonts,
a la nostra mainadeta
els ensenyarem tu i jo
el punteig de la sardana
que és la dansa de l'amor.

Refila, tenora,
refila amb afany,
que com més refiles
l'amor és més gran.

J. Plana

EL NOSTRE CANT

Som descendents d'antiga llar
que així per terra com per mar
son accent feia entendre!
Som els esclaus de la foscor,
que enamorats de la claror
les ales hem d'estendre!

Res nostre pas deturará.
Ahir vam ser: serem demà!

Som els vidents d'una altra llum!
Som cercadors del nou perfum
de les flors de la vida!
Del gran espai ens enyorem!
Un cel més pur, més blau, volem!
Volem un cel sens mida!

Res nostre pas deturará.
Ahir vam ser: serem demà!

Oberts al món de bat a bat,
cantem-li amor i llibertat!,
però que la tonada
tingui el regust dels nostres vins,
faci la forta olor dels pins
de nostra terra aimada!

Res nostre pas deturará.
Ahir vam ser: serem demà!

Emili Guanyavents

HIMNE DE L'ARBRE FRUTER

Cantem plantant, plantem cantant,
que tot és vida.
Els bons plançons, amb uns bons cants,
fan més florida.

En terra l'hem clos.
Au! Fes-t'hi ben gros.
Arbre, cuita, cuita!
Els cants són les flors,
els fets són la fruita.
Donem-li el bon jorn,
dansem-li a l'entorn:
alça! aire, aire!
El seu bon retorn
no pot trigar gaire.

Cantem plantant, plantem cantant,
que tot és vida.
Els bons plançons, amb uns bons cants,
fan més florida.

Ai, quina verdor!
Ai, quina abundor!
Mira!, mira!, mira!
Tot ell és dolçor
i el vent hi sospira.

Com ell, bons germans,
creixem forts i sans.
Pluja, sol, davalla!
Els xics se fan grans.
Amunt, jovenalla!

Cantem plantant, plantem cantant,
que tot és vida.
Els bons plançons, amb uns bons cants,
fan més florida.

Joan Maragall

LA SARDANA DE LES MONGES

Al damunt de l'ermita de Sant Rafael
les sardanes airoses pugen al cel
i tothom sent en l'ànima dolçor de mel.
Sardanes com aquestes mai s'han sentit.
Fins la ballen quan ve la nit
i als genolls de les mares salta el petit.
Per planures i serres
escampa el vent de la còbia
les notes alegrement
i fins l'ona s'hi acosta
que lluny la sent.
En un coll de muntanyes hi ha un monestir,
de puntetes les monges van al jardí,
que les roses encensen i el gessamí.
Les sardanes arriben fins als seus cors
amb gatzara i rialles dels balladors
i entorn d'elles els arbres,
quines remors!
Dues monges a l'ombra
les mans s'han pres;
ja se n'hi ajunten d'altres
i altres després,
les de més lluny s'hi acosten,
tothom ja hi és.
Ballen totes porugues ben dolçament;
enrogides les galtes mig somrient
i sos peus en la terra ni menys se'ls sent.
Rondinant l'abadessa ja se n'hi va,
sent-hi a prop llagimeja: no sap renyar,
que ella també n'és filla de l'Empordà.
La lluna que s'aixeca les monges veu,
per damunt de la tàpia
la cara treu i els diu bondadosa:
Balleu, balleu!

Angel Guimerà

EL MEU AVI

El meu avi va anar a Cuba
a bordo del "Català",
el millor barco de guerra
de la flota d'ultramar.
El timoner i el nostramo
i catorze mariners
eren nascuts a Calella
de Palafrugell.
Quan el "Català" sortí a la mar
els nois de Calella
feien un cremat,
mans a la guitarra
solien cantar:
"Visca Catalunya,
visca el "Català".

Arribaren temps de guerra,
de renyines i traicions
i en el mar de les Antilles
retronaren els canons.
Els mariners de Calella
i el meu avi enmig de tots
eren a dalt de coberta,
al peu del canó.
Quan el "Català" sortí a la mar
cridava el meu avi:
"Apa, nois, que és tard".
Els valents de bordo
seguien cantant:
"Visca Catalunya,
visca el "Català".

Ortega Monasterio

JOVENÍVOLA

No us allunyeu
il·lusions que m'endolciren la joventut,
de la vida, tendra flor.
Jo vos ho prec: No us allunyeu.
Omplint mon pit d'ardent amor
bressau-me en somnis,
boirina d'or,
resta en mi fins a la mort.
D'aire, més aire,
sento dolça cançó gentil,
tot canta i tot somriu.
Bressa la mar ses ones
mirant-se'n l'infinit,
bressa l'oreig la branca
que guarda amorós niu,
tot canta i tot commou,
tot canta i tot somriu.
Bressa mon cor les ones
del sentiment que hi viu,
mogut per l'alenada
d'amor que em fa captiu.
Tot canta, ai! d'aire, més aire,
dolça cançó gentil.

Lluís Millet

AROMES I PERFUMS

Primavera retornada
 que els poncsims fas esclatar;
 quan el sol fa la pujada
 els aucells tu fas cantar,
 Donzelles més hermoses
 que les flors dels bons jardins
 en sereu més ditxoses
 si escolteu els cants dels fadrins.
 Pel jovent és l'alegria
 que en desig tots esperem,
 arriba Pasqua florida,
 deixant-la tots cantem.
 Us portem flors de rosella,
 de ginesta i tots colors.
 Ha guarnit la cistella
 el cor "Lo Pom de Flors".
 Les aromes són molt bones,
 cantau bé sos bells costums,
 enmig de la rodona, va,
 llançau sos perfums.
 Un bell pom teixit de flors
 a nostres mans tindrem.
 Es "Lo Pom de Flors" del poble
 de nostre Sant Just Desvern.

Pere Ribas

ECO DE EUTERPE.

PERIÓDICO

dedicada esclusivamente á los señores concurrentes á los jardines de esta mano.

FUNCION PARA HOY.

A LAS 8 DE LA TARDE.

2.º CONCIERTO VESPERTINO.

Coro, 50 individuos,
 Director
 D. José Anselmo Clavé.

PROGRAMA.

Orquesta 50 profesores,
 Director
 D. José María Moliné.

PRIMERA PARTE.

Sinfonía :	<i>Esmeralda</i>	del maestro Mazzecca.
Bacarlá á voces solas :	<i>Al mar!</i>	de Clavé.
Po'ka (nueva) :	<i>Prim</i>	del maestro Bslart.
Pastorel-la catalana á voces solas :	<i>Las flors de maig</i>	de Clavé.
Pastorel-la catalana coreada :	<i>Lo pom de flors</i>	del mismo.

SEGUNDA PARTE.

Sinfonía (nueva)	<i>Les chaperons blancs</i>	del maestro Aubert.
Idilio catalan á voces solas :	<i>La nina dels ulls blancs</i>	de Clavé.
Sinfonía :	<i>Il Reggente</i>	del maestro Mercadente.
Pastorel-la cat.ª á voces solas :	<i>Lo somri de una verge</i>	de Clavé.
Rigodon bélico catalan á coros :	<i>Los nets dels almugvers</i>	del mismo.

MI PRIMERA POESIA.

¡ Poesía que eso que llaman poesía
 Cuyos primers se encorren tanta
 Es cosa de jugosta ó framborta?

Ó que parte adquirio el nombre tanto
 Del Dios de Dato á modo de escuela
 Ó por combinación ó por encaño?

—MOROS.—Lectura pública.

La humanidad progresa,
 La igualdad ya no es un problema insoluble para los que hemos tenido la dicha de nacer en este siglo.

No se alarme la susceptibilidad del señor fiscal de imprenta: la igualdad á que me refiero es una igualdad sui generis.

La igualdad ante la poesía.

Hoy, á Dios gracias, todo hijo de vecino nace poeta, y sino nace se lo hace á despacho del tan decantado proverbio: poeta nascitur orator fit.

No parece sino que la cualidad de poeta sea el regimen escuatorial para tomar en el mundo carta de naturaleza.

Ó como si dijéramos el acta adicional del bautismo de todo cristiano.

Por eso yo me atrevo á variar el sobrenombre de nuestro siglo.

Y en vez de llamarle siglo de las luces me parece mucho mas propio titularle siglo de los poetas.

Hasta ahora se habia abrigado la rancia preocupacion de que para ser poeta se necesitaban ciertos requisitos.

LES FLORS DE MAIG

Prop del riu hi ha una verneda
i un saló enmig sa espesura,
amb catifes de verdura
i amb sofàs de troncs de faig.
Lloc agrest on van les nines
i on besant sa cara hermosa
les confon l'aura amorosa
amb les flors del gentil Maig.
I els aucells busquen son niu
entremig de la verneda;
els aucells busquen son niu
entremig del bosc joliu.

Sots d'un salze sentada una nina
trena joiosa son ric cabell d'or;
és son mirall fresca font cristallina;
són sos adornos violetes del bosc.
Altra, teixint matisada guirnsalda,
gronxa son cos, que és de gràcia un tresor;
altra, amb son blanc cabridet a la falda,
canta més fi que el festiu rossinyol.

La vesprada al camp regala
d'albes perles bona almosta;
lo sol bell fugí a la posta
i d'estels s'omple el cel blau.

Pastoretes, ans no soni
de la quedà la campana
ballarem una pavana
amb vosaltres, si així us plau.

I els aucells de dins son niu
glossaran una tonada,
los aucells de dins son niu
glossaran un cant festiu.

Més ai de los cors!
que son eixes noies
les més riques toies
del mes de les flors.

A. Clavé

LOS PESCADORS

Fresc llebeig i mar bonança
bona pesca nos enviden.
Pescadors...! Los proms nos criden
a la mar...! Sens més tardança,
que la nit serena avança
i la mar tranquil·la està.

Anem!
La barca aparellada
devalli al mar!
A l'aigua va la barca!
Tirem
i el buc de l'arrancada
va platja avall...
La barca a l'aigua va!
Oh!... i... up!, ja va!

Als pescadors fers contrarien
los clements,
i ells jorn i nit!, braus, desafien
foc, aigua i vents.
Almenys els cels potents amparen
les rústiques llars dels pescadors,
on queden sers que el ser li's daren;
on queden, ai!, sos cars amors.

Hala!... Hala...! Hala...!
Pals en terra i platja avall la barca!
A l'aigua!
Força a popa que algun pal s'esclata!
Ja baixa!
Arria els caps!... arria!
S'encalla...
És poca l'enseuada.
Llibants de proa...oh!... hissa!
Ja marxa!
A l'aigua va la barca!
Va a l'aigua!
A l'aigua, a l'aigua va!
Oh!... i... up!... ara va!
Ara!... ara!... ara!

Brau patró el llagut comanda,
tripulant-lo gent d'empresa!
Llanxa al mar! Arria, en banda!
i a l'encesa! Hala, a l'encesa!
Vinguen teies... hissa!... hissa!

Que la flama entorn atrau
junt amb la grogenca llissa
el llobarro de llom blau.

Escàlems per los remis
coloqui el bon remer:
la canya del timó
empunyi el timoner:
la teia enlluernadora
encengui el pescador
i el cove i la fitora
prepari sens remor.

Al mar lo palangró
i vibri una cançó.

Mar enfora comanda el llagut
brau patró que prediu com oracle,
puix sent jove ha adquirit habitud
en la pesca i embats de la mar,
i amb giny un obstacle
sap bé superar.
Mes llur ànima resta en la costa
des que al cor li fletxaren quelcom
los ullets d'una nina disposta...
De l'hermosa pubilla d'un prom.

Nina, que al mar
trista davalla,
quan lo nou jorn
s'hi emmiralla,
i recull los sospirs que amb amor
al vent fia lo brau pescador;
que ell mar enfora
se'n va amb freqüència
i ella en sa absència
sent greu dolor.

Remers, al rem!
Boguem!, boguem!
Mar endins, solca l'aigua el llagut
i infla la flàmula
l'aura balsàmica;
mar endins, solca l'aigua el llagut,
l'aigua que, presta,
li lliura tribut.

La nit expira!
Lo jorn s'obira.
Oh! viral!

A. Clavé

Il·lustracions:

- *Cobertes*: Fragment autògraf d'una de les partitures més celebrades de Josep Anselm Clavé: *Els pescadors*.
- *Pàg. 2*: J.A. Clavé, presoner al calabós de la Ciutadella de Barcelona per ordre del capità general Zapatero y Navas (1854).
- *Pàg. 13*: Ex-Cantaires de la Violeta de Centelles/Coral Montseny.
- *Pàg. 14*: Cor Lo Pom de Flors de Sant Just Desvern/Orquestra de Cambra d'Acordions de Barcelona.
- *Pàg. 15*: Antoni Pagès/Jordi Gargallo/Antoni Coll i Cruells/Pepita Perelló.
- *Pàg. 25*: Primera pàgina del periòdic *Eco de Euterpe* (27 de juny de 1860) amb l'anunci d'un concert dirigit per J.A. Clavé.
- *En aquesta pàgina*: Josep Anselm Clavé (1824-1874) segons un dibuix de Miró del 1888.